

**GVOZDEN FLEGO
MARIJA LUGARIĆ,
zastupnici SDP-a u
Hrvatskom saboru**

Zagreb, 10. srpnja 2008.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOG SABORA

Predmet: Amandmani na *Konačni prijedlog zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (P.Z.E. br. 84)*

Na temelju članka 164. Poslovnika Hrvatskog sabora na Konačni prijedlog zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi podnosimo sljedeće **amandmane**:

I. na članak 3.

U čl. 3. st. 2. sve alineje se mijenjaju i glase:

- "- upisi u školu i ispisi iz škole s vođenjem odgovarajuće evidencije i dokumentacije,
- organizacija i izvođenje nastave i drugih oblika odgojno-obrazovnog rada s učenicima te vođenje odgovarajuće evidencije,
- vrednovanje i ocjenjivanje učenika te vođenje evidencije o tome kao i o učeničkim postignućima,
- poduzimanje pedagoških mjera i vođenje evidencije o njima,
- organizacija predmetnih i razrednih ispita i vođenje evidencije o njima,
- izdavanje javnih isprava i drugih potvrda
- upisivanje podataka o odgojno-obrazovnom radu u e-Maticu – zajednički elektronički upisnik ustanova."

Obrazloženje:

Smatramo nužnim zakonom propisati koji se poslovi obavljaju u odgojno-obrazovnim ustanovama kao javna služba, a temeljem javnih ovlasti.

II. na članak 4.

Članak 4. mijenja se i glasi:

"(1) Ciljevi odgoja i obrazovanja u školskim ustanovama su:

- da kod učenika potiče i razvija interes i samostalnost pri učenju i rješavanju zadaća, stvaralaštvo, moralnu svijest, estetski ukus, tjelesni razvoj, samopouzdanje i odgovornost prema samome sebi i prirodi, svijest o društvu, gospodarstvu i politici, toleranciju i timski rad, poštovanje ljudskih prava i prava djece,
- da učenika pouči pismenosti, komunikaciji, računu, znanstvenim i tehnološkim spoznajama, kritičkom mišljenju, razumnom raspravljanju, razumijevanju svijeta u

kojem živi i razumijevanju međusobne ovisnosti ljudi i prirode, pojedinaca i nacija, pluralizmu i multikulturalizmu,

- da učenik ovlada temeljnim (općeobrazovnim) i stručnim kompetencijama, informacijsko-komunikacijskim tehnologijama i da ga osposobi za cjeloživotno učenje.

(2) Načela odgoja i obrazovanja u školskim ustanovama su:

1. obvezatnost osnovnog školovanja i srednjeg školovanja do stjecanja prve kvalifikacije ili državne mature,
2. jednakost obrazovnih šansi za sve učenike prema njihovim sposobnostima,
3. visoka kvaliteta obrazovanja i usavršavanja svih neposrednih nositelja odgojno-obrazovne djelatnosti – učitelja, nastavnika, stručnih suradnika, ravnatelja te ostalih radnika,
4. autonomija planiranja i organiziranja te sloboda pedagoškog i metodičkog rada,
5. vertikalna i horizontalna prohodnost,
6. decentralizacija u smislu povećanja ovlaštenja i odgovornosti na lokalnoj i područnoj (regionalnoj) razini,
7. partnerstvo svih odgojno-obrazovnih čimbenika na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini."

Obrazloženje:

Amandmanom se predlaže redefinicija ciljeva odgoja i obrazovanja jer smatramo da su na ovaj način definirani obuhvatniji, univerzalni i navedeni imanentnom logikom vlastitih sadržaja i karakteristika.

Također predlažemo produljenje trajanja obveznog obrazovanja s obzirom na potrebe suvremena društva kao i višestruko iskazivan politički konsenzus o tom pitanju.

III. na članak 13.

U čl. 13. u st. 1 i st. 2. riječi "nastavni plan i program" mijenjaju se riječju "kurikulum".

Obrazloženje:

Programiranje temeljem teorije kurikuluma i prakse nastavnih planova i programa je kontradiktorno stoga se u Konačnom prijedlogu zakona treba opredijeliti za jedan model kako bi se izbjegle konfuzije, kontradikcije te nestručnost. Suvremene teorije i prakse obrazovnih sustava u tom se kontekstu opredjeljuju za primjenu teorije kurikuluma u programiranju.

IV. na članak 14.

U čl. 14. st. 1. riječi "nastavnog plana i programa" zamjenjuju se riječju "kurikuluma".

Obrazloženje:

Programiranje temeljem teorije kurikuluma i prakse nastavnih planova i programa je kontradiktorno stoga se u Konačnom prijedlogu zakona treba opredijeliti za jedan model kako bi se izbjegle konfuzije, kontradikcije te nestručnost. Suvremene teorije i prakse obrazovnih sustava u tom se kontekstu opredjeljuju za primjenu teorije kurikuluma u programiranju.

V. na članak 15.

U čl. 15. st 1 i st 2 riječi "nastavni plan i plan i program" mijenjaju se riječju "kurikulum".

Obrazloženje:

Programiranje temeljem teorije kurikuluma i prakse nastavnih planova i programa je kontradiktorno stoga se u Konačnom prijedlogu zakona treba opredijeliti za jedan model kako bi se izbjegle konfuzije, kontradikcije te nestručnost. Suvremene teorije i prakse obrazovnih sustava u tom se kontekstu opredjeljuju za primjenu teorije kurikuluma u programiranju.

VI. na članak 16.

Članak 16. se briše.

Obrazloženje:

Koncept upisnih područja je zastario (iako ima nekih opravdanja) te onemogućava progresivniji razvoj obrazovnog sustava jer se u praksi ne može u potpunosti ostvariti pravo roditelja na izbor škole za svoje dijete. Istovremeno, primjeri dobre prakse ukazuju na opravdanost prihvatanja ovog amandmana.

VII. na članak 17.

U čl. 17. brišu se riječi: "na temelju upisnih područja utvrđenih u skladu s odredbama čl. 16. ovoga Zakona"

Obrazloženje:

Ovaj amandman je logična posljedica amandmana na članak 16.

VIII. na članak 18.

Članak 18. se briše.

Obrazloženje:

Ovaj amandman je logična posljedica amandmana na članak 16.

IX. na članak 26.

U čl. 26. st 1 riječi "nastavnih planova i programa" se brišu.

Stavak 2. mijenja se i glasi:

"Nacionalni kurikulum donosi:

-opće obrazovne ciljeve

- ishode poučavanja tj. kompetencije za svako nastavno područje i predmet razrađene na najmanje tri razine (osnovna, napredna, izvrsna),

- metode učenja i poučavanja,
- zadaće i preporučene sadržaje za svaki nastavni predmet,
- tjedni i godišnji broj nastavnih sati za nastavne predmete, njihov raspored po razredima i ukupni tjedni i godišnji broj sati,
- način vrednovanja i ocjenjivanja."

Obrazloženje:

Programiranje temeljem teorije kurikulumu i prakse nastavnih planova i programa je kontradiktorno stoga se u Konačnom prijedlogu zakona treba opredijeliti za jedan model kako bi se izbjegle konfuzije, kontradikcije te nestručnost. Suvremene teorije i prakse obrazovnih sustava u tom se kontekstu opredjeljuju za primjenu teorije kurikulumu u programiranju.

X. na članak 27.

Briše se naslov iznad članka.

U cijelom članku 27. riječi "nastavni plan i program" zamjenjuju se riječju "kurikulum".

Stavak 1. se briše.

St. 2. - st. 4. postaju st. 4. – st. 6.

St. 5. – st. 7. postaju st. 1 – st. 3.

St. 8. – st. 12. postaju st. 7. – st. 11.

Obrazloženje:

Programiranje temeljem teorije kurikulumu i prakse nastavnih planova i programa je kontradiktorno stoga se u Konačnom prijedlogu zakona treba opredijeliti za jedan model kako bi se izbjegle konfuzije, kontradikcije te nestručnost. Suvremene teorije i prakse obrazovnih sustava u tom se kontekstu opredjeljuju za primjenu teorije kurikulumu u programiranju.

XI. na članak 28.

U čl. 28. st. 1. mijenja se i glasi:

"Školska ustanova radi na temelju školskog kurikulumu."

U st. 2. brišu se riječi "i nastavnog plana i programa"

U st 3. (4) brišu se riječi "prema smjernicama hrvatskog nacionalnog obrazovnog standarda".

St. 4 (5) mijenja se i glasi:

"Školskim kurikulumom se utvrđuju:

- *aktivnosti, programi i/ili projekti te ciljevi, namjene, nositelji, način realizacije, kalendar i troškovnik planiranih aktivnosti, programa i/ili projekata;*

- *način vrednovanja i samovrednovanja te način korištenja rezultat vrednovanja i samovrednovanja;*
- *uvjeti rada*
- *godišnji kalendar rada*
- *načini dnevne i tjedne organizacije rada*
- *tjedni i godišnji broj sati po razredima i oblicima odgojno-obrazovnog rada*
- *planovi rada ravnatelja, učitelja odnosno nastavnika te stručnih suradnika;*
- *planovi rada školskog odnosno domskog odbora i stručnih tijela*
- *planovi stručnog usavršavanja i osposobljavanja,*
- *ostale aktivnosti koje nisu u funkciji neposredno odgojno-obrazovnog rada*
- *uvjeti poslovanja škole"*

Stavci 8. (9) i 9. (10) se brišu.

Obrazloženje:

Programiranje temeljem teorije kurikuluma i prakse nastavnih planova i programa je kontradiktorno stoga se u Konačnom prijedlogu zakona treba opredijeliti za jedan model kako bi se izbjegle konfuzije, kontradikcije te nestručnost. Suvremene teorije i prakse obrazovnih sustava u tom se kontekstu opredjeljuju za primjenu teorije kurikuluma u programiranju.

XII. na članak 35.

U čl. 35. st. 2. sve riječi iza riječi "školskim kurikulumom" se brišu.

Obrazloženje:

Programiranje temeljem teorije kurikuluma i prakse nastavnih planova i programa je kontradiktorno stoga se u Konačnom prijedlogu zakona treba opredijeliti za jedan model kako bi se izbjegle konfuzije, kontradikcije te nestručnost. Suvremene teorije i prakse obrazovnih sustava u tom se kontekstu opredjeljuju za primjenu teorije kurikuluma u programiranju.

XIII. na članak 37.

U čl. 37. st. 1. riječi "godišnjem planu i programu" se briše.

Obrazloženje:

Programiranje temeljem teorije kurikuluma i prakse nastavnih planova i programa je kontradiktorno stoga se u Konačnom prijedlogu zakona treba opredijeliti za jedan model kako bi se izbjegle konfuzije, kontradikcije te nestručnost. Suvremene teorije i prakse obrazovnih sustava u tom se kontekstu opredjeljuju za primjenu teorije kurikuluma u programiranju.

XIV. na članak 38.

U čl. 38. st. 3. riječi " godišnjeg plana i programa rada škole" se brišu.

Obrazloženje:

Programiranje temeljem teorije kurikuluma i prakse nastavnih planova i programa je kontradiktorno stoga se u Konačnom prijedlogu zakona treba opredijeliti za jedan model kako bi se izbjegle konfuzije, kontradikcije te nestručnost. Suvremene teorije i prakse obrazovnih sustava u tom se kontekstu opredjeljuju za primjenu teorije kurikuluma u programiranju.

XV. na članak 105.

U čl. 105. st. 6. se briše.

U st. 7 iza riječi "poslove" dodaju se riječi "učitelja predmetne nastave u osnovnoj školi".

Obrazloženje:

Smatramo da je završavanje diplomskog studija minimalni uvjet za rad u školi. Dozvoljavanje osobama koje su završile preddiplomski studij rad u predmetnoj nastavi predstavlja korak nazad u 2001. godinu.

XVI. na članak 107.

U čl. 107. st. 2 mijenja se i glasi:

"Natječaj se objavljuje na mrežnim stranicama škole i Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, a rok za primanje prijave kandidata ne može biti kraći od 8 dana"

Obrazloženje:

Prema provedenim analizama, na objavljivanje natječaja za zapošljavanje u dnevnom tisku škole potroše više od 25 milijuna kuna godišnje stoga je ta praksa ekonomski neisplativa. S druge strane, iste analize pokazuju da se na oglas objavljen u HZZZ-u javi približno 4 puta više kandidata nego na oglas objavljen u javnom tisku jer su nezaposlenima zbog cijena novina znatno dostupnije informacije na mrežnim stranicama HZZZ-a. Ujedno, ovom promjenom se ne narušava načelo javnosti.

XVII. članak 115.

U čl. 115. st. 1. iza riječi "ministarstvo" dolazi zarez te se dodaju riječi "temeljem prijedloga Agencije za odgoj i obrazovanje"

Obrazloženje:

Stavak je potrebno nadopuniti sukladno odredbama čl. 4. Zakona o Agenciji za odgoji obrazovanje.

XVIII. na članak 117.

St. 4. mijenja se i glasi: "(4) Postupak licenciranja provodi Agencija za odgoj i obrazovanje".

Obrazloženje:

Posebnim zakonima (Zakonom o Agenciji za odgoj i obrazovanje i Zakonom o Centru za vanjsko vrednovanje obrazovanja) je utvrđeno da je to posao Agencije za odgoj i obrazovanje.

XIX. na članak 119.

U čl. 119. st. 1. riječ "devet" mijenja se u "pet". Riječi "a ostalih osam članova imenuje i razrješuje osnivač" se brišu. Alineje 1. – 3. se mijenjaju i glase:

- "- jednog člana iz reda učitelja, nastavnika i stručnih suradnika kojega imenuje Učiteljsko odnosno Nastavničko vijeće,
- jednog člana iz reda roditelja koji nije radnik škole kojega imenuje Vijeće roditelja,
- dva člana koje imenuje osnivač s time da jednog od ta dva člana imenuje na prijedlog ureda državne uprave"

Obrazloženje:

Školski odbor od 9 članova je prevelik i treba ga smanjiti radi operativnosti. S druge strane, prihvaćanje amandmana osigurava poštivanje načela tripartitnosti te smanjuje (po prijedlogu) dominantan utjecaj politike u školama.

XX. na članak 142.

U čl 142. st. 1. iza alineje 5. dodaje se nova alineja koja glasi:

"- udžbenike"

Obrazloženje:

Točka 1.1.1. Nacionalnog programa mjera za uvođenje srednjoškolskog obrazovanja predviđa osiguranje besplatnih udžbenika za učenike stoga je tu obvezu države potrebno predvidjeti u Zakonu (posebno stoga jer Zakon o udžbenicima govori da država nabavlja udžbenike samo za obveznu školu).

XXI. na članak 153.

U čl. 153. st. 1 iza riječi "polažu maturu" dodaju se riječi "a ne državnu maturu".

Obrazloženje:

Odredba se pojašnjava s kako bi se izbjegle nejasnoće.

XXII. Dodaje se novi članak iza članka 166.

Dodaje se novi članak 166 koji glasi:

"Do donošenja nacionalnog kurikuluma iz čl. 26 ovoga zakona, primjenjuje se Nastavni plan i program koji je važio u vrijeme donošenja zakona."

Obrazloženje:

Amandman je posljedica amandmana na članke 26. i 27.

Gvozden Flego

Marija Lugarić